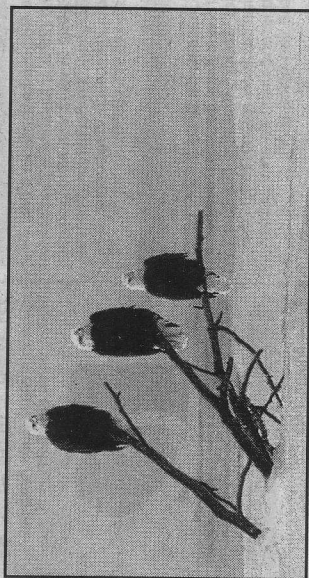

Napalm op het gemoed

© 77

"Het schrijven ligt al een tijdje stil. Sinds twee maanden ben ik gewoon aan het kijken. Het is mooi. Meer kan ik er nu eigenlijk niet over zeggen. Aan het eind zal het wel samenvallen zeker? Maar waarover gaat het? Tja." Ongeveer in deze bewoordingen vertelt auteur-regisseur Peter De Graef aan de telefoon over het stuk dat deze week in première gaat: *De drie mannen van Ypsilanti*, een copro-

ductie van De Stichting en Toneelgroep Hollandia. Het verhaal? Op het eerste gezicht bijzonder ethe- risch, met verschillende plotlijnen die een beetje als een konijn van links naar rechts huppelen. Dat fragmentarische! Dat karig omspringen met taal! Verwijten die De Graef vaak te horen krijgt. De feiten zijn van minder belang dan de ervaring die erachter schuilt. Dat is in alle stukken van De Graef zo geweest.

Dus opnieuw schiet het aan de oppervlakte alle kanten uit, vormt het verhaal een gebroken mozaïek. Achter de schijnbaar chaotische structuur ligt een stroom van emotie. Wie goed leest, voelt de stukjes van de puzzel in elkaar schuiven.

Fedja van Huêt, Stijn Westenend en Marcel Hensema kwamen vier jaar geleden met Peter De Graef in contact toen hij een project van de toneelopleiding in Maastricht begeleidde. Het stel vrienden dat onderling aan wat losse ideeën voor een eigen productie sleutelde, zag in De Graef de ideale buitenstaander om hun droom in juiste banen te leiden. Wegens tijdgebrek, een tekort aan financiële middelen en andere belemmeringen kwam de samenwerking nooit van de grond. Het trio studeerde af, begon te werken. Maar de zin om met De Graef samen te werken bleef knagen. Ze zochten producenten, vergeleken agenda's en kwamen tot een vergelijk.

Het vertrekpunt van *De drie mannen van Ypsilanti* is uiteraard de drift samen iets te maken. Een vaag idee hebben ze. Een boek dat ze in een grijs verleden zo graag lazzen. Maar de gesprekken op de repetities spitsten zich steeds meer toe op die *midlife*-crises waartegen De Graef, naar eigen zeggen, aanschuurt. Het verlangen zich te ontdoen van het tuig dat jaren als een werkpaard werd gedragen. Een ideaal uitgangspunt. De Graef vertrekt wel meer vanuit zichzelf.

De drie mannen van Ypsilanti. Het geknars van een veertiger. Over die zekerheden die een mens in zijn leven rond zich verzamelt. Of het sop de kool nu wel waard is? Uiteindelijk. Over het moeten. "Ik mag doorgaan. Probeert dat nu 's een keer te zeggen tegen uw eigen?" Over een tredmolen. Dat de dingen die in ons leven gebeuren, voorstellingen zijn die we zelf maken. Over die tragedie. Een splinterbom aan inhouden, napalm op het gemoed.

Of de jonge leeftijd van de spelers dan geen probleem is, vraag ik argeloos? "Natuurlijk zijn die gasten geen veertig. En toch is dat gevoel aanwezig. Ze verstaan het misschien niet allemaal met het hoofd, maar in wezen zijn ze zeer betrokken. Iedereen herkent dat toch? Die emotionele jungle?" (Roel Vermiers)

Brugge, De Werf, 2, 3 en 4 oktober om 20.30 uur, 059-33.05.29.

De Standaard
KIOSK

Woensdag 7 oktober 1997

3